

5. a)

A 0 mátrix determinánása 0. Így $A^k = 0$ miatt $\det(A^k) = 0$. A determinánsok szorzási szabályát felhasználva: $(\det(A \cdot B) = \det(A) \cdot \det(B))$
 $\det(A^k) = \det(A)^k$, amiről pedig láttuk hogy 0. Ez csak úgy lehet, ha $\det(A) = 0$, tehát az állítás igaz.

b)

például $A =$

1 0

0 0

Mátrix determinánása 0, viszont könnyen ellenőrizhető, hogy $A^k = A$ minden k ra, tehát az állítás nem igaz.

6.

Egy négyzetes mátrix oszlopai pontosan akkor lineárisan függetlenek, ha determinánása nem 0. (lásd előadás). Tehát $\det(A) \neq 0$, $\det(B) \neq 0$.

Az $A \cdot B$ mátrix determinánása a szorzási szabály szerint $\det(A) \cdot \det(B)$, ami szintén nem lehet 0, ha két 0 tól különböző szám szorzataként kapjuk. Ha pedig a determináns nem 0, akkor az oszlopai lineárisan függetlenek.

7.

A mátrix inverze pontosan akkor létezik, ha a determináns nem 0. A 1. és 4. sora jól láthatóan egymás 4 szerese, így már ez a 2 sor lineárisan összefüggő, azaz a determináns 0. -> nem létezik az inverz.

A ZH feladaton valójában ez a mátrix szerepelt $A =$

1 1 1 1

2 0 2 2

3 3 0 3

4 4 4 0

Ekkor gauss eliminációval meghatározható az inverz. (ha nem létezik az kiderül az elimináció során...):

1 1 1 1 | 1 0 0 0

2 0 2 2 | 0 1 0 0

3 3 0 3 | 0 0 1 0

4 4 4 0 | 0 0 0 1

Vonjuk ki az 1. sort 2* a 2. ből, 3* a 3. ből, 4* a 4. ből:

1	1	1	1	1	0	0	0
0	-2	0	0	-2	1	0	0
0	0	-3	0	-3	0	1	0
0	0	0	-4	-4	0	0	1

Osszuk le a 2,3,4. sort rendre -2, -3, -4 - el:

1	1	1	1	1	0	0	0
0	1	0	0	1	-1/2	0	0
0	0	1	0	1	0	-1/3	0
0	0	0	1	1	0	0	-1/4

Vonjuk ki a 2.3.4. sorokat az 1. ből:

1	1	1	1	1	1/2	1/3	1/4
0	1	0	0	1	-1/2	0	0
0	0	1	0	1	0	-1/3	0
0	0	0	1	1	0	0	-1/4

A vastagított mátrix az eredeti inverze!

8.

Ha $\det(A) \neq 0$, és $\det(B) \neq 0$, akkor $\det(A \cdot B) = \det(A) \cdot \det(B) \neq 0$ szintén igaz. Tehát az AB mátrixnak létezik inverze.

Jelöljük ezt az inverzet X el, ekkor:

$(A \cdot B) \cdot X = E$ // ahol E az egységmátrix.

Mátrixok a szorzásra asszociatívak (lásd előadás), tehát $(A \cdot B) \cdot X = A \cdot (B \cdot X)$.

Ekkor szorozhatjuk mindkét oldalt A^{-1} (A inverzzel), balról!! (fontos, hogy a mátrix szorzás nem komutatív, nem mindegy merről szorozgatunk...):

$A^{-1} \cdot A \cdot (B \cdot X) = A^{-1} \cdot E$, azaz:

$B \cdot X = A^{-1}$.

Most szorozva balról B^{-1} el, megkapjuk X et:

$B^{-1} \cdot B \cdot X (= X) = B^{-1} \cdot A^{-1}$.

9.

Ha $\det(A) \neq 0$ ismert volna, akkor szorozva balról A inverzzel kapnánk, hogy $B=C$, viszont ha csak $A = 0$ mátrix van kizárva, tehát még jó sok olyan mátrix szóbajön, ahol $\det(A) = 0$.

Próbáljunk meg tehát ellenpéldát keresni. 1 ellenpélda:

$A =$

1 0

0 0

$B =$

0 0

0 1

$C =$

0 0

0 2

Ekkor $A \neq 0$, $AB = AC$, de $B \neq C$.

11. (nem beszéltük meg, de a megoldás azoknak akiket érdekel:)

Disztributivitást használva az egyenlet így is írható: $A \cdot (A+E) = -E$, ahonnan a szorzási szabályból következik, hogy $\det(A) \neq 0$.

$A^2 + A + E = 0$, szorozzunk A val mindkét oldalt (mondjuk balról), és használjuk a disztributivitást:

$A^3 + A^2 + A = 0$ adódik

Az első egyenletből látszik, hogy $A^2 + A = -E$, ezt beírva az utóbbiba:

$A^3 = E$ adódik.

Szorozzunk ismét A val:

$A^4 + A^3 + A^2 = 0$

A 2. és 3. egyenletből:

$A^4 = A$ adódik.

$A^5 + A^4 + A^3 = 0 \rightarrow$ előző egyenlettel együtt: $A^5 = A^2$.

Látjuk tehát, hogy a módszerrel azt kapjuk, hogy $A^k = A^{(k-3)}$.

Így tehát $A^{2004} = A^{2001} = \dots A^3 = E$.

Az óra végén még a tavalyi ZH feladatsort osztottam ki, amit megtalálhattok a tárgy honlapján is. (Az 1. feladat olyanra épít, ami idén még nem szerepelt, tehát azt nem kell néznetek most.)